

Spis treści

Wprowadzenie	9
Część I	
Rodzina we współczesnych perspektywach teoretycznych i badawczych	13
Rozdział 1	
Rodzina jako przestrzeń opiekuńcza	14
<i>Sylvia Badora</i>	
1.1. Wymiar biologiczny rodzinnej przestrzeni opiekuńczej	16
1.2. Emocjonalny wymiar rodzinnej przestrzeni opiekuńczej	19
1.3. Spontaniczność i normalność jako wymiary rodzinnej przestrzeni opiekuńczej	21
Rozdział 2	
Rodzinny przekaz treści kulturowych zawartych w polskiej strukturze obrzędowej	25
<i>Halina Mielicka-Pawłowska</i>	
2.1. Elementy strukturalne obrzędowości	27
2.2. Systemy wierzeniowo-interpretacyjne świątowania	35
2.2.1. Religijny system wartości	37
2.2.2. Świecki system wartości	43

Rozdział 3

Współczesna rodzina wobec przygotowania dzieci do pełnienia ról związanych z płcią 47

Joanna Smyła

- 3.1. Układ ról i pozycji w rodzinie 47
- 3.2. Proces wytwarzania indywidualnej koncepcji roli płciowej 50
- 3.3. Rola rodziny w rozwijaniu koncepcji roli płciowej u dzieci 51

Rozdział 4

Lojalność dziecka wobec rodziny 58

Monika Piątek

- 4.1. Lojalność – definicja 58
- 4.2. Podstawy teoretyczne wyjaśniające mechanizm lojalności rodzinnej 59
- 4.3. Konflikt lojalności w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości 62
- 4.4. Sposoby wyrażania lojalności w rodzinie 64
- 4.5. Niszczące skutki głębokiej lojalności dzieci wobec rodziców 65
- 4.6. Strategie i techniki terapeutyczne dotyczące ujawniania oraz anulowania rodzinnych zobowiązań i długów 68

Rozdział 5

Rodzinne problemy opieki nad niesamodzielnym seniorem 71

Beata Zięba-Kołodziej

- 5.1. Rodzina – prolog i epilog 72
- 5.2. Starość to nie tylko demografia 75
- 5.3. Opieka w rodzinie – próba więzi międzyludzkich 78
- 5.4. Problemy opieki nad niesamodzielnym seniorem 82

Rozdział 6

Funkcjonowanie w rodzinie młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną 102

Małgorzata Ogorzałek

- 6.1. Wybrane aspekty funkcjonowania rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem 107
- 6.2. Problemy w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym 110
- 6.3. Funkcjonowanie młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną w zakresie sfer przystosowania społecznego – raport z badań 111

6.4. Wnioski z badań	119
6.5. Prezentacja tabelaryczna wyników badań	121

Rozdział 7

Rodzina w perspektywie gender	126
--------------------------------------	-----

Marta Darowska, Sylwia Badora

7.1. Płeć kulturowa – gender	126
7.2. Gender a rodzina	129

Część II

Rodzina w perspektywie historycznej	139
--	-----

Rozdział 1

Rodzina u starożytnych Greków i Rzymian	140
--	-----

Stanisław Lis

1.1. Starożytna rodzina grecka	140
1.2. Starożytna rodzina rzymska	150

Rozdział 2

Codzienność i opieka rodzinna w średniowiecznej i nowożytnej kulturze Zachodu	159
--	-----

Sylwia Badora

2.1. Opieka rodzinna u zmięzchu starożytności i w średniowieczu	159
2.2. Opieka rodzinna w okresie od renesansu do oświecenia	164

Rozdział 3

Poglądy Jana Amosa Komeńskiego na wychowanie w rodzinie	173
--	-----

Sylwia Badora

Rozdział 4

Z dziejów rodziny staropolskiej – kobieta zostaje matką	180
--	-----

Anna Szylar

Rozdział 5

Sytuacja dzieci i młodzieży po zakończeniu II wojny światowej	190
<i>Renata Stojcka-Zuber</i>	
5.1. Sytuacja dzieci i młodzieży po zakończeniu II wojny światowej	190
5.2. Sieroctwo powojenne	192
5.3. Stan zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci i młodzieży po zakończeniu wojny	195
5.4. Repatriacja dzieci polskich z Niemiec	197
5.5. Dziecko w prawie polskim w latach 1944–1949	201
5.5.1. Czynniki rozwoju praw dziecka	201
5.5.2. Prawa dziecka w pierwszych powojennych aktach prawnych	206
Bibliografia	213
Spis tabel	226
Nota o autorach	227